

Cenne nawozy zielone w uprawie warzyw

Nawozy zielone to zielona masa roślinna pozostawiona w glebie. Jest to źródło substancji organicznej, która rozkładając się dostarcza glebie próchnicy i składników pokarmowych. Szczególnie cenne są rośliny motylkowe, które pozwalają utrzymać pozytywny bilans azotu w glebie.

Rola nawozów zielonych polega m.in. na tym że:

- ▶ chronią glebę przed nadmiernym parowaniem i obfitymi opadami przeciwdziałając jej degradacji,
- ▶ wzbogacają glebę w związki azotu,
- ▶ ograniczają rozwój chwastów,
- ▶ poprawiają aktywność biologiczną i w ten sposób wpływają na strukturę gruzełkową podłoża,
- ▶ zmniejszają zasolenie poprzez wykorzystanie składników pokarmowych na budowę własnej masy zielonej,
- ▶ pełnią funkcję fitosanitarną, poprzez ograniczenie występowania chorób i szkodników na roślinach uprawnych.

Na poplony ozime nadają się jedynie gatunki zimotrwałe. Wysiewa się je późnym latem lub na początku jesieni, po zbiorze plonu głównego i przyoruje wiosną w roku następnym. Rośliny z siewu jesiennego pobierają duże ilości wody z gleby, co w połączeniu z przesuszającym działaniem orki wiosennej pogarsza stosunki wodne w glebie dla rośliny następnej. Z tego powodu uprawę poplonów ozimych poleca się w rejonach z dużą ilością opadów lub w gospodarstwach wyposażonych w deszczownię. W poplonie ozimym warto uprawiać mieszankę żyta z wyką ozimą oraz rzepak ozimy. Należy pamiętać, aby na polu z przyoranim rzepakiem nie uprawiać roślin z tej samej rodziny botanicznej (krzyżowe), a więc kapusty, rzodkiewki, jarmużu, brokułów, rzepy, kalafiora i kalarepy, gdyż rośliny te są porażane przez te same choroby i szkodniki co rzepak. Oto przykłady mieszanek poplonów ozimych (dawki na 10 m²):

- ▶ 120 g żyta i 30 g wyki ozimej,
- ▶ 20 g wyki ozimej, 20 g życicy wielokwiatowej, 20 g koniczyny inkarnatki (mieszanka landsberska, gorzowska).

Nawozy zielone możemy stosować bez ograniczeń i pod każdą uprawę.

Działanie nawozów zielonych korzystnie wpływa nie tylko na plony warzyw uprawianych bezpośrednio po nich, ale również na warzywa uprawiane w kolejnych latach. Dobroczynne działanie utrzymuje się zazwyczaj 2-3 lata i czasem daje lepsze efekty niż w przypadku roślin uprawianych po oborniku.

Anna Łukasiewicz